

HÖGAKTUELLT

Personaltidning för HÖGSKOLAN I GÄVLE Nr 6 – Oktober 2009

HiG får 50 miljoner kronor till forskning om arbetsskador

The Body at Work – from problem to potential är namnet på CBF:s och HiG:s ansökan till FAS. Den tar upp ett vitt forskningsområde.

De åtta programmen sträcker sig från biokemiska studier via tekniker vid visuellt krävande arbete, stresseffekter vid fysiska aktivitetsmönster, kostnadseffektiva metoder för att mäta fysiska ansträngningar under arbete, tidig behandling av ovanstående tillstånd baserat på individuella behov och pedagogiska processer för att skapa ergonomiska förändringar i olika organisationer. – Mer pengar är så här kan man inte få, säger professor Svend Erik Mathiassen som hållit och ska hålla i trådarna.

Sid.4-5

Högaktuellt

Personaltidning för
Högskolan i Gävle
801 76 Gävle
Besöksadress:
Kungsbäcksvägen 47

[www.hig.se/aktuellt/
hogaktuellt/](http://www.hig.se/aktuellt/hogaktuellt/)

Ansvarig utgivare:

Lars Söderberg
senior advicor

Redaktör:

Ove Wall
E-post: owl@hig.se
026-64 89 17
Foto om inte
annat anges:

Ove Wall

Tryck:

NRS Tryckeri
1 500 ex.

Annonser:

3 000:-/kvartssida
5 500:-/halvsida
exkl moms
Även andra format
kan fås.

Nästa nummer:

v. 48

Manusstopp:

1 nov

Red förbehåller sig rätten att korta i insänt material. Det görs om möjligt i samråd med skribenten.
Ange gärna källan vid citering.

Ett steg närmare den nya organisationen

Då Högskolestyrelsen vid sitt möte den 9 oktober beslutade om strukturen för Högskolans nya organisation från årsskiftet togs ytterligare ett viktigt steg i den snart ett år långa processen mot en ny organisation för HiG.

Beslutet innebär att Högskolan kommer att bestå av tre akademier mot i dag sex institutioner och på sikt bara ha en gemensam utbildnings- och forskningsnämnd. Vidare ersätts dagens institutionsstyrelser med ett råd per akademi som inte har en beslutande funktion utan är rådgivande. Varje akademi kommer att ledas av en akademichef i stället för en prefekt som är fallet i den nuvarande organisationen.

Samordnarna arbetar nu vidare med namnfrågan och den inre strukturen av akademierna i dialog med Högskolans personal. Vid nästa sammanträde i Högskolestyrelsen, som äger rum i slutet på november, ska styrelsen besluta om namn på de tre akademierna samt hur den inre strukturen av akademierna ska se ut.

Parallellt med samordnarnas arbete pågår febril aktivitet för att anpassa administrationen till kärnverksamhetens nya organisation. Arbetet leds av nya förvaltningschefen Eva Fors som inte direkt fått någon mjukstart i sin nya befattning hos

Rektor Maj-Britt Johansson

den nya organisationen vid årsskiftet. Ett arbete som vi måste klara av tillsammans med våra vanliga uppgifter.

Studenterna finns här och ska garanteras hög kvalitet i sin utbildning. Forskningsprojekten kräver sitt och "dead lines" måste hållas. Vi har en tung arbetsituation som inte skulle kunna motiveras om vi inte såg någon belöning på sikt.

Det är min övertygelse att den nya organisationen kommer att resultera i en Högskola som är lättare att arbeta i. Det handlar i dag inte bara om att göra rätt saker utan även om att göra rätt saker på rätt sätt.

När det gäller det senare tror jag att den nya organisationen kommer att frigöra mycket kraft som kan användas till utvecklingsinsatser för att både stärka och tydliggöra våra kompetensområden.

Högskolan i Gävle har en betydande utvecklingspotential och måste därför vara organiserad så att utveckling främjas och inte hämmas.

Med den nya organisationen bör vår Högskola kunna klättra betydligt högre upp i rankinglistorna och inta den plats som den egentligen förtjänar.

oss. Rekrytering av akademichefer är också i full gång och ska vara utsedda till vecka 45. Vidare arbetas det intensivt med bland annat budgetering och verksamhetsuppdrag samt med valet till sammansättningen av den nya gemensamma utbildnings- och forskningsnämnden.

Det råder med andra ord mycket bråda dagar på HiG för att kunna sjösätta

MAJ-BRITT

Retorik inte ämnat att övertyga

Retorik är inte konsten att övertyga. Det är ett system för att finna det som är bäst ägnat att övertyga.

Läraren i ämnet, Janne Lindqvist Grinde, slog vid sitt 12-minuterföreläsning i biblioteket den 14 oktober fast ytterligare saker retorik inte är.

– Det är inte konsten att hålla tal. Det är inte heller att tala inför folk, inte att tala med ett blomstrande språk och inte propaganda eller konsten att ljuga snyggt.

– Retorik är däremot en rationell metod för att finna, värdera, och granska argument.

Livsviktig kunskap

Enligt Janne Lindqvist Grinde har därför retoriken aldrig i historien varit så viktig som den är just i dag.

Retoriken räknas som den allra första vetenskapen som systematiserades och kan därför inte sägas ha blivit uppfunnen utan upptäckt. Janne Lindqvist Grinde kom i våras ut med sin lärobok i ämnet: Klassisk retorik för vår tid, och lockade ett femtiotal åhörare till biblioteket.

Vi behöver den för att välja, värdera och granska språk och text i denna informationsstinna tid.

– Retorik är konsten att överväga. Därför är det livsnödvän-

dig kunskap för politik och för media, för utbildning och vetenskap. Därför har också retoriken en högst naturlig plats inom högskolan.

OWL

Tre akademier beslutade

I början av oktober togs det slutliga beslutet av högskolestyrelsen att HiG nuvarande sex institutioner organiseras om till tre akademier grundade på utbildning.

Institutionsstyrelserna försvinner naturligtvis också och ersätts med ett råd för varje akademi. Rådet kommer endast att ha just en rådgivande funktion.

Arbetet med att finna en lämplig struktur hos förvaltningen leds nu av förvaltningschef Eva Fors.

Via intranätets förstasida kan du lätt hitta all information som presenteras vid dialogmötena som hålls varje måndag lunch.

Alumnerna närmar sig tusentalet

Antalet före detta studenter som anmält sitt intresse för att registreras som alumn vid HiG växer. I mitten av oktober var siffran 884.

– Antalet fortsätter att växa vecka för vecka, säger HiG:s alumnsamordnare Veronica Liljeroth på avdelningen för kommunikation och samverkan.

Det finns flera anledningar till att efter studierna registrera sig som alumn. En är den uppenbara fördelen att man på detta sätt fortsätter att bygga sociala och professionella nätverk.

– Ens studiekamrater kan visa sig vara precis de kuggar man kan behöva haka i när man

börjar röra sig på arbetsmarknaden.

Bonusstudier

Men även socialt kan det underlätta. Med hjälp av uppgifterna i alumndatabasen har man stora möjligheter att senare återknyta kontakten med kamrater eftersom uppgifterna förnyas av studenterna själva i den mån det behövs.

– Den kommande verksamheten kommer att bestå i återträffar, seminarier och mentorprogram med mera. På så sätt kan man se det som att studietiden förlängs som ett slags bonus utan formellt tvång, säger Veronica Liljeroth.

Hon stryker under att nyttan är ömsesidig. Alumnerna också är en tillgång för Högskolan i sig.

– Tidigare och nöjda studenter betyder jättemycket för vår verksamhet. De är vår egna ambassadörer och kan genom den fortsatta kontakten vara väldigt behjälpliga när det gäller att föra ut forskning och nya utbildningar, att kvalitetsförbättra utbildningarna och även för att eventuellt kunna bistå med praktikplatser för HiG:s nuvarande studenter.

– Nu räknar vi med att ha uppnått den kritiska massa som krävs för sådana här projekt och att verksamheten därför kan starta på allvar.

Många fler gör högskoleprovet

Intresset för att skriva högskoleprovet visar en markant uppgång denna höst. För riket som helhet är ökningen 47 procent, för Gävleborg större ändå, 52 procent.

Efter ett flera år långt minskat intresse är det ett klart trendbrott som ses, menar Gert Dahlkvist, studerandeadministrativ chef vid HiG.

Tänkbara skäl till ökningen är att tillträdesreglerna ändras under 2010, stora årskullar har gått ut från gymnasiet de senaste åren samt den höga arbetslösheten.

50 miljoner till forskning i tio år

50 miljoner kronor är förvisso ett rejält forskningsbidrag. Det tillföll HiG och Centrum för Belastningsskedeforskning då FAS, Forskningsrådet för Arbetsliv och Socialvetenskap, lyste ut medel för centrumbildningar inom arbetslivsforskning.

– Det är det största samlade of-fentliga forskningsanslag man kan drömma om att få i Sverige oavsett vilket område man pratar om, säger professor Svend Erik Mathiassen som hållit i trådarna för HiG:s räkning.

Det stora beloppet gäller för tio år, alltså fem miljoner per år och erhöles i konkurrens med nio ytterligare ansökningar från vitt skilda områden inom arbetslivsforskningen. Till exempel riktar sig en annan centrumbildning, som även den fick anslag, mot nationalekonomiska konsekvenser av arbetsmarknadens globalisering.

Internationellt etablerade

Utläsningsvis strök FAS under att man antingen riktade sig till forskargrupper som redan är internationellt starkt etablerade, eller till grupper som man tror kan komma upp till internationell nivå med hjälp av anslaget. Svend Erik ser påtagligt nöjd ut med att CBF utan tvekan bedömdes ha en så pass stark forskning.

– Vår ansökan har bedömts av en internationell grupp av arbetslivsforskare som i sin tur grundade sig på tre utlåtanden av särskilt sakkunniga på betydelsen av fysisk och mental belastning. Därefter har FAS styrelse bedömt ansökningar och utlåtanden och fattat sitt beslut.

– På vissa områden får vi betydelsen att vi ligger helt i frontlin-

Flera olika saker gjorde att FAS fastnade för HiG:s och Centrum för Belastningsskedeforskning medelsansökan. Dels var ansökan väldigt bra skriven och lättläst, dels var de åtta föreslagna forskningsprogrammen väl sammanhållna med en tydlig ryggrad. Professor Svend Erik Mathiassen har det övergripande ansvaret för forskningen.

jen internationellt och på andra områden där vi är strax under den absoluta toppen får vi goda råd om hur vi – med det FAS-stöd vi nu fått, och med Högskolans uppbackning – kan dra upp forskningen till den nivån.

Kommer att öka

Svend Erik slår fast att behovet av forskning på arbetslivsområdet kommer att vara oförändrat stort under många år framöver.

– Ett exempel är att inom det kemiska området är det ingen som skulle drömma om att det räckte med att en forskare gick in och sniffade lite och föreslog åtgärder. Men ofta är det så det går till på det ergonomiska området. Man ser en stol som inte verkar fungera bra, man tycker att någon sitter för länge framför datorn och så vidare. Med all respekt för duktiga ergonomer –man kommer inte att nöja

sig med den sorts personlig tro och tycke så många år till.

Här handlar det alltså dels om att skapa bra, standardiserade mätmetoder som riktar sig mot viktiga faktorer i arbetet, dels att utveckla procedurer för att samla in och bearbeta data som ger så mycket information som möjligt för de satsade pengarna, och dels att veta hur man ska tolka de siffror man får fram.

– Det är alltså inte bara att skaffa en dyr mätapparat och sätta igång. Just forskningen i metoder för att mäta kroppens belastningar är ett område vi även tidigare uppmärksammats för.

Lättläst ansökan

Berömmet från bedömargruppen gäller också att CBF fått ihop en väldigt bra ansökan.

– Man har sagt oss att den varit lätt att läsa och väldigt väl

strukturerad. Vi har inte bara samlat ihop ett antal forskningsidéer, utan alla de åtta forskningsprogram som vi föreslår är upphängda på en gemensam ryggrad, en övergripande forskningsfråga som vi vill ha belyst. Därom vittnar även titeln på vårt FAS-ansökan: Kroppen i arbete – från problem till potential.

Inledningsvis konkreta

De åtta programmen är beskrivna i en tioårshorisont och är av naturliga orsaker mer konkreta i början än i slutet.

– FAS kommer att utvärdera den forskning vi bedriver för centrumstödet flera gånger under de tio åren, så då får vi visa att vi är produktiva och uppfyller de forskningsmål vi satt.

Nu när man väl fått pengarna följer omfattande diskussioner, först i en forskargrupp och där-

Program som tar forskningen till verkligheten

Forska på arbetsskador kan man göra hur mycket som helst utan nytta om inte resultatet av forskningen återförs till dem från vilka datainsamlingen skett. Här kommer Katarina Wijk in i det stora forskningsprogrammet. Hon är samtidigt ett gott exempel på CBF:s forskningsbredd.

Katarina Wijk leder ett av de åtta program som ska täcka in det stora forskningsfältet. Hon är i grunden pedagog och hennes fem år gamla doktorsavhandling handlade om ungdomars risktagande och förändring. I någon mån handlar även den nya forskningen om risker, men nu för arbetsskador.

Hur förändras miljön

– Vi vill ta reda på hur det går till när man på till exempel ett företag förändrar arbetsmiljön. Samtidigt kan vi genom att vi har koll på forskningen hjälpa till så att man gör rätt föränd-

ringar och på rätt sätt, säger hon.

Man vill också ta reda på vem som bestämmer att något ska göras åt arbetsmiljön och även vad som ska göras.

– I tidigare studier har vi sett att arbetsledning och huvudskyddsombud inte alltid har samma uppfattning om förändringarna.

Olika branscher

För att forskningen ska bli så rättvisande som möjligt kommer man att vända sig till olika typer av företag, små och stora, och inom flera olika branscher.

Att få kontakt med företag kommer inte att bli svårt. Katarina har varit med och instiftat det nya Ergo-priset som ges till ett företag som visat sig särskilt framåt på arbetsmiljösidan. Under det arbetet hade hon och hennes kolleger kontakt med hundratals företag.

OVE WALL

Katarina Wijk ska leda ett forskningsprogram som vill ta reda på hur det går till när arbetsmiljöer förändras till att bli mer ergonomiska. Katarina och hennes kolleger har redan ett stort kontaktnät bland regionens företag.

efter i en styrelse utsedd för just dessa forskningsmedel, om hur pengarna ska disponeras mellan programmen. Någon färdig uppdelning finns inte i ansökan och prioriteringarna kommer att diskuteras med FAS.

I omgångar

Formellt får man först 15 miljoner kronor för en första treårsperiod. Tycker sig FAS då vara nöjda med hur pengarna används kommer ytterligare 15 miljoner, och sedan de återstående 20 miljonerna om en ytterligare granskning faller väl ut.

Vad händer om FAS läggs ned?

– Sådana här medel försvinner inte, skrattar Svend Erik.

OVE WALL

FAS efterlyser yngre forskare

FAS har i samband med det aktuella utlysandet tydligt efterlyst en förnyring av forskarkåren inom arbetslivsforskningen. Valet av HiG och CBF kan därför ha varit en vinstlott.

– Vi har som policy här på CBF att varje senior forskare ska ha minst en doktorand. Just nu uppfyller vi inte detta helt, men i och med de här pengarna kommer vi att kunna göra det, säger Svend Erik Mathiassen.

Han menar att det vore absolut toppen om man

kunde fånga upp några post-doc, alltså forskare som nyligen disputerat men ännu inte specialicerat sig.

– Då får vi ju direkt tillgång till unga välutbildade personer som ännu inte hamnat i ett för snävt forskningsfack.

55 plus

Ett stort problem hos svenska arbetslivsforskare är att de börjar bli till åren. De flesta i forskningsledande ställning är i dag 55 plus.

– FAS har sagt att vi har en relativt ung forskarstab

och att vi därför har bra potential att säkra återväxten. Då ligger det oss i fatet att vi har en så pass bred och tvärvetenskaplig forskning.

Lättare hitta

Det gör det lättare för en post-doc att hitta en intressant nisch inom rehabilitering, datainsamlingsmetoder, muskelfysiologi, stressreaktioner, förändringsarbete i näringslivet, rörelsekontroll eller något annat av de många spännande forskningsfält CBF håller på med.

Ytterligare 8 milj från Ljungbergs

Under flera år har Högskolan teknikutbildningar fått stöd från E.J. Ljungbergs utbildningsfond, vanligen kallad Ljungbergsfonden. Nu får man ytterligare 8,4 miljoner kronor för ett treårigt projekt.

Det är projektet TeknikerJakten som är mottagare av pengarna.

Teknikerjakten syftar till att öka intresset för naturvetenskap, teknik och entreprenörskap, hos barn och ungdomar. Detta som ett sätt att i slutändan skapa ett stabilt intresse för skogsindustrin, inte minst Stora Enso där stiftelsen har ett stort ägande, i Gävleborgsregionen.

Långsiktig satsning

Men stiftelsen arbetar mycket långsiktigt och avkastningen på satsat kapital kan i vissa fall, då man riktar sig till förskolebarn,

dröja upp emot tjugo år.

– Med medlen från Ljungbergsfonden ska Högskolan bland annat öppna dörrarna för att ta emot fler barn i laborativ miljö. Vi ska också etablera ett företagskluster inom skogsindustrin, säger Högskolans projektledare Maria Strand.

Barn och ungdomar

Barn och ungdomar har under flera år kunnat besöka Högskolan för att göra experiment.

– I och med det nya laboratoriet här på Kungsbäck kommer vi att mer kunna systematisera den verksamheten.

HiG lyckas bra

8,4 miljoner är mycket pengar. Hur säkra kan ni i Ljungbergsfonden vara att det betalar sig?

– Vi vill så klart ha utväxling på pengarna och om vi tittar på

Sedan flera år tillbaka har Ljungbergsfondens VD Jan Moritz, till vänster, sett till att Högskolan haft medel för att bredda och fördjupa intresset för naturvetenskap och teknik. För HiG:s del heter projektledaren Maria Strand som säger att nästa steg är att skapa företagskluster och därmed öka samarbetet mellan vissa av våra utbildningar och skogsindustrin.

antalet förstahandssökande till teknikutbildningarna i Gävle, Falun och Karlstad så kan vi se att Gävle har lyckats med en femtioprocentig höjning det senaste året. Det är väldigt bra, säger Jan Moritz.

Även ansökningarna till Gävlelegymnasiernas teknikprogram visar motsvarande höjning. En ökning som sannolikt HiG får sig till dels de närmaste åren.

OVE WALL

Antagligen ingen fullträff med den treskaftade hammaren men ändå stilfull premiär blev det den första oktober! Foto: Stéfan Estassy

Första hammarslaget

Det första hammarslaget för HiG:s nya laboratorium hade sannolikt kunnat utföras enklare men också mindre uppseendeväckande. Så varför chansa?

Rektor Maj-Britt Johansson flankerades av landshövding Barbro Holmberg och vice VD i fastighetsägaren Norrporten AB, Urban Engström när hon skulle försöka styra hammaren mot den i förväg lätt islagna spiken.

Bygget gjorde en rivstart när beslutet från regeringen kom.

Byggnaden, på tre våningar i kontorsdelen och 3 800 kvadratmeter ska användas både inom forskning, samverkan och laborationer. Den efterlängtaede byggnaden beräknas stå färdig i början av hösten 2010.

En hälsning från kåren

Gefle Studentkår är studenternas organisation. Men ser man till helheten påverkar Kårens arbete även det mesta som görs på Högskolan.

Samarbete och samförstånd kan bara löna sig, hävdar kårordförande Rickard Petrés och vice ordförande Maria Nikander.

! Kåren hjälper tusentals studenter varje termin. Skulle dessa studenter inte få hjälp med problem angående utbildning, bostäder eller ekonomi skulle vissa aldrig börja studera.

Förra läsåret uttryckte minst 120 studenter konkret att om de inte fått hjälp av oss i Kåren skulle de ha hoppat av sin utbildning och absolut inte rekommenderat någon att studera i Gävle.

Minskad kapacitet

Kårobligatoriet avskaffas till sommaren och vad som sker då är svårt att förutse. Vad som dock är säkert är att kårens kapacitet kommer att minska. Det stöd, den hjälp och de tjänster studenter får i nuläget kommer tyvärr att reduceras.

Tänk om antalet studenter skulle minska med ett tusen per termin på grund av att de inte får det stöd och den hjälp de behöver, inte får någon bostad eller att de rent av känner att de

blir illa bemötta av Högskolan. Hur många jobb skulle då hotas och vilken ekonomisk effekt skulle det ha för Högskolan? Vågar man vänta och hoppas på det bästa eller ska man redan nu börja fundera på vad som kan behöva göras?

Gemensamt intresse

Gefle Studentkår drivs av kårfullmäktige, kårstyrelse, personal samt ideellt aktiva och alla arbetar hårt för att skapa förutsättningar för att kåren ska kunna fortsätta med sin nuvarande verksamhet även efter den första juli 2010.

Vad har då vi studenter och Högskolan gemensamt? Vi behöver och vill ha många studenter. En fråga som vi alla behöver ställa oss är om detta behov lättare kan uppfyllas tillsammans och genom ökat samarbete och ökad förståelse.

Kårens enda syfte är att se till att studenters studietid är så bra som möjligt. På vilket sätt det

Klubbat i nämnden

Vid Lärarutbildningsnämndens, LuN:s, möte den 24 september, behandlades bland annat följande frågor:

- En färsk rapport visar att avhoppet från lärarutbildningarna inte är så många som man tidigare trott. Även HSV redovisar för höga siffror.
- Ansökan om mastersexamensrätt i Utbildningsvetenskap med fördjupning mot ämnesdidaktik eller allmäntdidaktik. Ärendet orsakade en längre diskussion om innehållet i ansökan
- Nämnden har fått in ansökningar om forskningsmedel uppgående till närmare 12 miljoner kronor. Nämnden beslutar om dessa vid sitt möte den 25 november.

Några nya protokoll från övriga nämnder finns vid denna tidnings pressläggning inte.

Dags att nominera till eller ansöka om Samverkansutmärkelsen

I syfte att uppmärksamma lärares goda insatser inom samverkan med omgivande samhälle har Kontaktrådet vid Högskolan i Gävle, som består av representanter för arbetslivet i regionen och för Högskolan, instiftat en utmärkelse som nu utlyses för nionde gången.

Utmärkelsen ges till den lärare som bedöms ha gjort särskilt goda eller nyskapande insatser för att utveckla samverkan i grundutbildning eller i forskning under verksamhetsåren 2008-2009. Utmärkelsen kan delas av flera lärare och utgörs av ett arbetsstipendium på 50 000 kronor.

Mer information om ansökan och nominering finns på intranätet

Eller kontakta informatör Helen Karlsson, henkan@hig.se.

målet uppnås är mindre viktigt. Högskolan bör lägga mer krut på att ytterligare säkra utbildningarna, alltid ge ett bra bemötande och ge det stöd, den förståelse och den hjälp studenterna behöver. På den vägen skulle en stor del av kårens arbete inte behö-

vas och välbehövligen resurser kunde läggas på kårens andra verksamhetsdelar.

RICKARD PETRÉS
ORDFÖRANDE
MARIE NIKANDER
VICE ORDFÖRANDE

Dags att dra en spader

HiG:s personalförenings populära pokerkvällar fortsätter. Nu är det dags igen.

– Den 20 november tycker vi att fler ska vika för den trevliga samvaron i Soldathemmet, säger en av arrangörerna, den inbitne pokerentusiasten Douglas Öhrbom.

Vid det senaste tillfället blev antalet medverkande under kvällen närmare 40.

– Alla spelade inte och det måste man inte göra den här gången heller. Man är välkommen bara man är med i personalföreningen. Och det kan man bli i dörren.

Lättare förtäring finns, baren öppnar 16.30 och en introduktion till det ädla kortspelet ges mellan 17 och 18 då turneringen startar.

Ska du spela så anmäl till dom@hig.se senast den 18 november.

baktanke

– Det stod ju att jag skulle klicka!?
– Och du gjorde det därför?!

Datorer hette innan mitten av artonhundratalet analytiska maskiner. Då fanns ingenting att klicka på. På sätt och vis och för vissa var det bra.

På internet, den plats i världen som enbart befolkas av datorer, men fortfarande styrs av människor, råder ett slags omvänd logik som för människor som den i första stycket kan vara svår att förstå.

Den logiken består i att om det på skärmen finns en knapp, och bredvid den en stor röd pil med texten "Klicka här" – då ska man göra något annat. För sin egen bekvämlighet, för sitt banksaldo, för sig själv. Bara låta bli!

C-uppsats ledde direkt till en riksdagsmotion

Peter Jäderkvist skapade i sin C-uppsats ett nytt och bättre sätt att räkna ut befolkningstäthet. Uppsatsen fick högsta betyg och gav direkt upphov till en riksdagsmotion.

Med vissa mätmetoder kan det visa sig att byn Näsvisen är mer centralt placerad än Hudiksvall. Vilka följer det kan få för samhällsplaneringen är inte svårt att tänka sig. Nu har en C-uppsats av HiG-studenten Peter Jäderkvist rätt bot på bristen

När beslut ska tas om till exempel skolors eller vårdenheters placering är kännedom om befolkningstäthet av största vikt. Metoderna som mäter detta skiftar i utformning och grundar sig på olika värderingar. Man kan till exempel mäta hur många inom ett visst område som arbetar med jordbruk.

HiG-studenten Peter Jäderkvist, geomatikprogrammet, skapade i sin C-uppsats en ny metod för mätningarna, döpt till Rurix, av rurality index. Han delar där in kartan i ett ruttmönster och utgår ifrån hur många invånare som går att nå inom en bestämd sträcka med befintligt vägnät.

Om till exempel vägnätet är dåligt utbyggt visar det sig direkt i lägre invånartäthet, vilket ger ett mer verklighetsförankrat värde än tidigare metoder.

Rurix föranledde direkt två riksdagsmän att motionera till riksdagen om att metoden generellt införs för täthetsmätningar över hela landet.

20221635